

УДК 65.050 (4 Укр. - 6 Крм.)

ДІЯ ОБ'ЄКТИВНОГО ЕКОНОМІЧНОГО ЗАКОНУ ПЛАНОМІРНОГО РОЗВИТКУ В УМОВАХ РИНКОВОЇ ЕКОНОМІКИ

С.П.НАЛИВАЙЧЕНКО – к.е.н., доцент, Кримський економічний інститут

Вступ

Відстоюючи необхідність для розвитку економіки державного планування, ми хочемо показати, що явища незбалансованості в економіці пов'язані з недостатнім розвитком планомірності та її використання в умовах ринкових відносин.

В умовах ринкової економіки перехід до відокремленості господарчих ланок – автономних товаровиробників і домінування непрямих методів управління – на практиці дозволяє адекватно використовувати економічний закон планомірного розвитку.

У той же час у масштабах держави ці ланки виявляються не зв'язаними, що веде до економічних недоліків в політиці.

Основний розділ. Особливості дії закону планомірного розвитку в умовах ринку.

Незбалансованість в економіці виявляється і у якості інфляції та зовнішнього боргу; монополії великого виробника, продукція якого не завжди відповідає відношенню "ціна-якість" через повільне освоєння досягнень науково-технічного прогресу.

Разом з тим об'єктивний економічний закон планомірного розвитку суспільного виробництва, за нашим переконанням, діє у всіх суспільно-економічних формаціях, є всебічним, і тому необхідно використовувати його дію у практиці державного регулювання розвитку ринкової економіки України для досягнення мети трансформації її в розвитку, в соціально орієнтовану.

Для використання закону планомірності принципове значення має не стільки те, як (за якою технологією, в яких показниках й т.п.) планувати, скільки друге коло проблем перерахованих нижче.

Це проблема відображення в державному плані реальних ресурсів і потреб, таким чином проблема організації всебічного обліку та контролю з метою збалансування виробництва і споживання матеріальних благ та створення деякого накопичувального страхового запасу для держави і її громадян.

Це проблема реальної зацікавленості населення у використанні результатів науково-технічного прогресу, практичного включення мас у економічний розвиток держави.

Це проблема іманентного для планового ринкового господарства зворотного зв'язку, забезпечення гнучкої і оперативної реакції

на зміни в економіці, тобто запитання про планування діяльності трудового колективу як іманентної риси планового ринкового господарства у відзначенні від відокремлювання товаровиробника.

Викладене означає, що у вирішенні питань використання закону плановості з розвитком ринкової економіки рішуче значення має планування у сфері відносин товаровиробників з приводу спільної плановірної організації економічного життя.

Тут ми можемо говорити про підвищення рівня узагальнювання керівництва економічними процесами вертикаллю.

Великі матеріальні та фінансові операції товаровиробників здійснюються поза реальним суспільним контролем, орієнтуючись на вузьковідомчі локальні, приватні інтереси. У цій сфері товарно-грошові відносини розвиваються на тіньовому ринку. Неформальні відносини, які складаються між постачальниками та споживачами, між підприємствами та різного роду відомствами, приватними підприємцями, пронизані локальними, неплановірними регулюючими впливами: великі підприємства, фірми, які володіють великими обсягами продукції та ресурсів, здатні диктувати у визначених межах свої умови господарювання та ціноутворення, і більш "слабкі" партнери, і деякі відомства, і органи територіального управління господарчими та соціальними процесами.

Такого роду відносини і рамки ринкової дискримінації є однією з причин прагнення керівництва суб'єктів господарювання забезпечити рішення все більш широкого кола підприємницько-технічних і господарських проблем, не виходячи за рамки підприємства, фірми.

Так виникає тенденція до натуралізації, з'являється натурально-господарська замкнутість. При цьому держава відвернута від непрямого регулювання економіки на основі товарно-грошових відносин, при ігноруванні їх в умовах планування ринку.

Це посилює несбалансованість економіки, технологічне відставання, проблему соціальної диференціації і т.п. Залишається один шлях – обпиратися в удосконаленні господарського і соціального управління перш за все на використанні об'єктивних економічних законів у відповідності з їх природою: розвивати відношення плановості на основі прогресу управління з боку держави, підняти на належний рівень важелі планового управління.

Висновки.

На закінчення перелічимо основні, на наш погляд, напрямки удосконалення використання об'єктивного економічного закону плановірного розвитку економіки в умовах ринку.

Серед них, по-перше, налагоджування дійового господарського управління держави, забезпечення обліку та контролю виробництва суспільного продукту.

По-друге, збалансованість розвитку галузей економіки, сфер виробництва, споживання і накопичування.

По-третє, використання товарно-грошових відносин на планомірній основі, застосування непрямих методів регулювання ринку з його розвитком.

Література:

1. Біляцький С. Державне регулювання економіки в Україні - ключ до її стабілізації і відродження // Розбудова держави - 1996, №17, с.33-37.
2. Сироєжин І. М. Планомірність, планування, план. М., Економіка, 1986.
3. Сорокін Г. Закон планомірного пропорційного розвитку. - Питання економіки, 1981, №12.
4. Якобсон Л. Н. Передмова до першого видання // Аткинсон Е. Б. Стігліц Дж. Е. Лекції з економічної теорії державного сектора. М., 1995.

УДК 338.26

**ОСОБЛИВОСТІ І ПРИНЦИПИ УПРАВЛІННЯ ПРОЦЕСОМ
РІШЕННЯ НАУКОВО-ТЕХНІЧНИХ ПРОБЛЕМ**

С.Ю.БОЛЛА – к.с.-г.н., доцент,

М.І.ГУБА – к.е.н., доцент,

І.В.ОСАДЧУК – к.с.-г.н., доцент,

Н.М.МАЛІНОВСЬКА – к.с.-г.н., доцент, Херсонський ДАУ

Нині є очевидним перехід у науці від рішення окремих проблем до великих комплексних науково-технічних програм чи проєктів, які орієнтовані на досягнення глобальних цілей і вимагають виконання ряду взаємозалежних цільових досліджень, що висуває нові вимоги до управління процесом їхнього рішення і, отже, до процедур прийняття рішень.

Під прийняттям рішень найчастіше розуміється вибір елемента з безлічі альтернативних способів досягнення поставленої мети на основі деяких критеріїв або уподобань особи або групи осіб, що приймають рішення (ОПР). Труднощі виникають, коли ОПР не може самостійно описати безліч припустимих альтернатив. У цьому випадку необхідне проведення аналізу проблемної ситуації з метою інформаційної підготовки рішень, іншими словами, підготовки для ОПР набору варіантів рішення і їхніх аргументованих оцінок.